NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego

KNO.411.002.01.2017
I/17/002

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Tekst ujednolicony
zgodnie z uchwałą Zespołu Orzekającego Komisji Rozstrzygającej
w Najwyższej Izbie Kontroli Nr KPK-KPO.443.158.2017 z dnia 23 stycznia 2018 r.

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa
T +48 22 444 56 61, F +48 22 444 56 82
kno@nik.gov.pl
Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-14, 00-950 Warszawa 1

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli

I/17/002 – Wynagradzanie osób kierujących instytutami naukowymi Polskiej Akademii Nauk w latach 2014-2017

Jednostka przeprowadzająca kontrolę

Departament Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego

Kontrolerzy

1. Joanna Hołowacz, doradca ekonomiczny[1], upoważnienie do kontroli nr KNO/21/2017 z dnia 19 czerwca 2017 r.
2. Konrad Kobyłko, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KNO/20/2017 z dnia 19 czerwca 2017 r.

(dowód: akta kontroli str. 1-4)

Jednostka kontrolowana

Instytut Biochemii i Biofizyki Polskiej Akademii Nauk w Warszawie[2]

Kierownik jednostki kontrolowanej

Prof. dr hab. Piotr Zielenkiewicz, Dyrektor Instytutu

(dowód: akta kontroli str. 7)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie[3] wynagradzanie osób kierujących Instytutem Biochemii i Biofizyki PAN ze względu na istotne, jak i występujące w wielu obszarach nieprawidłowości w zakresie naruszenia ustawy z dnia 3 marca 2000 r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi[4].

Uzasadnienie oceny ogólnej

Na sformułowanie oceny negatywnej miał wpływ fakt, że niezależnie od tego, iż wysokość wynagrodzenia miesięcznego Dyrektora Instytutu oraz ustalona przez Dyrektora IBB wysokość wynagrodzeń miesięcznych zastępców dyrektora i głównej księgowej mieściły się w limitach określonych w ustawie o wynagradzaniu, to faktyczna wysokość ich uposażenia była w nieuprawniony sposób zwiększana. W latach 2014-2017 (do czerwca) poza wynagrodzeniami miesięcznymi, na które składały się płaca zasadnicza, dodatek funkcyjny i dodatek stażowy, osoby kierujące Instytutem dodatkowo pobierały nienależne w całości lub części świadczenia dodatkowe i nagrody roczne.

Nieprawidłowości w zakresie nienależnych świadczeń dodatkowych osób kierujących Instytutem polegały na przyznaniu świadczeń, w łącznej kwocie 1.457.833,85 zł, innych niż wynikające z ustawy o wynagradzaniu. Były to:

- premie kwartalne dla Dyrektora IBB (przyznane przez osoby do tego nieuprawnione, tj. Przewodniczącego Rady Kuratorów Wydziału II Nauk Biologicznych i Rolniczych PAN, a następnie przez Przewodniczącego Rady Naukowej IBB) w łącznej wysokości 425.175 zł,
- przyznane przez Dyrektora IBB premie kwartalne dla zastępców dyrektora oraz głównej księgowej w łącznej wysokości 665.492,63 zł,

---

1 Do dnia 14 lipca 2017 r. główny specjalista kontroli państwowej.

2 Dalej: Instytut, IBB.

3 Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

4 Dz. U. z 2017 r. poz. 1222, dalej: ustawa o wynagradzaniu.

- przyznane przez Przewodniczącego Rady Kuratorów Wydziału II Nauk Biologicznych i Rolniczych PAN nagrody za publikacje dla Dyrektora IBB oraz Zastępcy Dyrektora ds. Naukowych w łącznej wysokości 46.106,93 zł,
- przyznane stałe świadczenia w postaci ryczałtu samochodowego za użytkowanie prywatnego samochodu do celów służbowych w łącznej wysokości 70.952,67 zł,
- przyznane premie bilansowe dla głównej księgowej w łącznej wysokości 24.400 zł,
- przyznane dodatkowe wynagrodzenia roczne w łącznej wysokości 225.706,62 zł.

Poza powyższym dwóm zastępcom dyrektora oraz głównej księgowej wypłacono nagrody jubileuszowe (dodatkowo głównej księgowej odprawę emerytalną) w nieprawidłowej kwocie uwzględniającej przyznane premie kwartalne, co skutkowało wypłatą świadczeń w części nienależnej w łącznej wysokości 59.831,25 zł. Jednocześnie wskutek błędnie naliczonej wysokości nagrody jubileuszowej Zastępcy Dyrektora ds. Naukowych przekroczyła ona limit określony w art. 11 ust. 2 ustawy o wynagradzaniu. Poza tym wypłata nagrody jubileuszowej dla Dyrektora IBB nastąpiła bez uprzedniego przyznania takiego świadczenia przez właściwy organ, w rezultacie czego Dyrektor IBB otrzymał nienależne świadczenie w kwocie 57.250 zł.

Powyższą negatywną ocenę uzasadnia także przyznanie przez Dyrektora Instytutu głównej księgowej nagrody rocznej w wysokości 29.650,56 zł, pomimo że nie zajmowała ona stanowiska przez cały rok obrotowy, a Zastępcy Dyrektora ds. Administracyjnych nagrody rocznej w wysokości wyższej o 2.664,99 zł niż wynikająca z przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego tej osoby w roku poprzedzającym przyznanie nagrody.

Ponadto pracownicy Działu Księgowości IBB nie dokonali potwierdzenia sprawdzenia pod względem formalnym i rachunkowym 12 rachunków przed dokonaniem wypłaty wynagrodzenia, czym naruszono art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości[5], a także dokonano wypłaty dwóch nagród jubileuszowych przed terminem, w którym te osoby nabyły do tego prawo. Dokonywanie wypłat wynagrodzeń pracownikom Instytutu następowało jednakże w terminie wynikającym z regulaminu pracy, na podstawie list płac prawidłowo sporządzonych i zatwierdzonych.

Rada Naukowa natomiast naruszyła obowiązki wynikające z art. 55 ust. 2 pkt 7 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk[6], tj. nie uchwaliła regulaminu zarządzania prawami autorskimi i prawami pokrewnymi oraz prawami własności przemysłowej oraz zasad komercjalizacji wyników badań naukowych i prac rozwojowych.

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę, że zawieranie z Dyrektorem Instytutu umów cywilnoprawnych, w których występuje on we własnym imieniu i na własną rzecz jako druga strona umowy (np. zleceniobiorca) stwarza realne ryzyko naruszenia art. 108 Kodeksu cywilnego, a ryzyka tego nie eliminuje dotychczasowa praktyka zawierania tego rodzaju umów przez pełnomocnika. Zgodnie z art. 108 Kodeksu cywilnego stosowanym w drodze analogii do organu osoby prawnej, czynność prawna »z samym sobą« jest dopuszczalna tylko wtedy, gdy wyłączona jest możliwość naruszenia interesu osoby prawnej.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

3.1. Przyznawanie wynagrodzenia miesięcznego i realizacja ewentualnych innych form wynagradzania dla dyrektora, zastępców dyrektora i głównego księgowego Instytutu oraz wynagradzanie pozostałych pracowników IBB

3.1.1. Forma organizacyjno-prawna IBB

---

5 Dz. U. z 2016 r. poz. 1047, ze zm., dalej: uor.

6 Dz. U. z 2017 r. poz.1869, dalej: ustawa o PAN.

Opis stanu faktycznego

Instytut Biochemii i Biofizyki jest instytutem naukowym Polskiej Akademii Nauk posiadającym osobowość prawną. Działa na podstawie statutu zatwierdzonego w dniu 2 czerwca 2011 r. przez Prezesa PAN. Zastępców dyrektora w liczbie nie większej niż trzech (ds. naukowych, ds. ogólnych, ds. administracyjnych) zatrudnia Dyrektor.

Zgodnie z § 19 Statutu wewnętrzna organizacja Instytutu określona jest w regulaminie organizacyjnym, który został zatwierdzony przez Dyrektora Instytutu z dniem 1 września 1985 r. Regulamin, oprócz skreśleń i poprawek dokonanych na podstawie opinii ówczesnego Biura Organizacyjno-Prawnego z grudnia 1985 r. i stycznia 1986 r., nie był zmieniany. W trakcie kontroli Dyrektor IBB zarządził opracowanie regulaminu uwzględniającego aktualny stan prawny.

(dowód: akta kontroli str. 9-11, 94-110, 1190)

3.1.2. Dokumenty wewnętrzne regulujące zasady wynagradzania pracowników IBB i przyznawania świadczeń

Opis stanu faktycznego

W Instytucie, w okresie objętym kontrolą, funkcjonowały dwa regulaminy wynagradzania: wprowadzony zarządzeniem Dyrektora nr 15/2011 z dnia 1 stycznia 2011 r.[7], a następnie wprowadzony zarządzeniem Dyrektora nr 9/2016 z dnia 16 sierpnia 2016 r., który wszedł w życie z dniem 1 września 2016 r.
Regulamin z 2011 r. przewidywał, że pracownikom Instytutu przysługuje wynagrodzenie zasadnicze oraz dodatkowe składniki wynagrodzenia, w tym: dodatek za wysługę lat, nagroda jubileuszowa, dodatek za pracę w godzinach nadliczbowych, dodatek za prace wykonane w porze nocnej, dodatek do wynagrodzenia za pracę w niedzielę i święta. Pracownikom mogły zostać przyznane: dodatek funkcyjny, premia za terminowe i należyte pod względem jakości wykonanie zadań wypłacana raz na kwartał, nagroda, dodatek specjalny z tytułu okresowego zwiększenia obowiązków służbowych lub powierzenia dodatkowych zadań, nagroda z zysku wypłacana z funduszu nagród utworzonego na podstawie art. 85 ust. 3 pkt 6 ustawy o PAN, dodatek za pracę w warunkach szkodliwych.

(dowód: akta kontroli str. 287-300)

Regulamin wynagradzania obowiązujący od dnia 1 września 2016 r. przewiduje, że wynagrodzenie pracownika składa się z: wynagrodzenia zasadniczego, dodatku za wysługę lat, dodatku za pracę w godzinach nadliczbowych, dodatku za pracę wykonaną w porze nocnej oraz w niedzielę i święta. Ponadto pracodawca przyznaje: dodatek funkcyjny, premię uznaniową za zaangażowanie w wykonywanie obowiązków służbowych wypłacaną raz na kwartał, nagrodę uznaniową, nagrodę jubileuszową, dodatek specjalny z tytułu okresowego zwiększenia obowiązków służbowych, dodatkowe wynagrodzenie roczne wypłacane z funduszu nagród utworzonego na podstawie art. 85 ust. 3 pkt 6 ustawy o PAN, dodatek specjalny dla pracowników Polskiej Stacji Arktycznej im. H. Arctowskiego na Wyspie Króla Jerzego. Jednocześnie w regulaminie wskazano, że wysokość premii dla dyrektora Instytutu za wykonanie obowiązków naukowych ustala Przewodniczący Rady Naukowej Instytutu, a wysokość tej premii kwartalnej nie może przekroczyć o więcej niż 20% maksymalnej premii przyznanej pracownikowi naukowemu Instytutu w danym kwartale. Ponadto regulamin określa, że pracownikowi pełniącemu funkcję Zastępcy Dyrektora ds. Administracyjnych niebędącego pracownikiem naukowym oraz głównemu księgowemu Dyrektor Instytutu może przyznać świadczenia dodatkowe stosując ustawę o wynagradzaniu.

(dowód: akta kontroli str. 301-307)

Na podstawie Regulaminu Wynagradzania Pracowników IBB z dnia 16 grudnia 1998 r. zarządzeniem Dyrektora IBB nr 17/2010 wprowadzony został Regulamin Przyznawania Nagród za Publikacje, który wszedł w życie z dniem 1 stycznia 2011 r. Regulamin wprowadził nagrodę za publikacje w czasopismach naukowych, których *impact factor* wynosił więcej niż 2. Kwota nagrody uzależniona jest również od liczby autorów.

(dowód: akta kontroli str. 327-328)

---

[7] Zmieniony Zarządzeniem Dyrektora nr 16/2011 z dnia 2 stycznia 2011 r.

W Instytucie od dnia 1 października 1995 r. decyzją ówczesnego Dyrektora IBB przyznany jest dodatek promotorski dla opiekunów pracowników, którzy mają otwarte przewody doktorskie. Wysokość dodatku wynosi 20 zł miesięcznie od każdego doktoranta.

(dowód: akta kontroli str. 329-332)

Świadczenia i dopłaty z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych (ZFŚS) przyznawane są pracownikom Instytutu na podstawie Regulaminu ZFŚS określającego cele i rodzaje działalności socjalnej oraz zasady i warunki korzystania z tych środków.

(dowód: akta kontroli str. 308-326)

3.1.3. Formy zatrudnienia dyrektora Instytutu, zastępców oraz głównej księgowej oraz wysokość wynagrodzenia miesięcznego

Opis stanu faktycznego

Z dniem 1 grudnia 2011 r. Prezes PAN powierzył panu prof. dr. hab. Piotrowi Zielenkiewiczowi funkcję Dyrektora IBB na okres czteroletniej kadencji do dnia 30 listopada 2015 r. wskazując jednocześnie, że dodatek funkcyjny przysługujący w okresie sprawowania funkcji dyrektora pozostał w dotychczasowej wysokości. Dodatek ten ustalony został (w czasie pełnienia funkcji pełniącego obowiązki dyrektora do czasu rozstrzygnięcia postępowania konkursowego) w wysokości 200% minimalnej stawki miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego w I kategorii zaszeregowania określonego w tabeli stanowiącej załącznik nr 3 do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 13 października 1997 r. w sprawie zasad wynagradzania pracowników placówek naukowych, pomocniczych placówek naukowych i innych jednostek organizacyjnych PAN[8]. Z dniem 1 lipca 2015 r. Prezes PAN przyznał Dyrektorowi Instytutu wynagrodzenie zasadnicze brutto na stanowisku profesora zwyczajnego w wysokości 11.500 zł przysługujące tylko w okresie pełnienia funkcji dyrektora, tj. nie dłużej niż do dnia 30 listopada 2015 r. Pozostałe warunki stosunku pracy nie uległy zmianie. Jako podstawę prawną wskazano regulamin wynagradzania pracowników IBB, obowiązujący na podstawie zarządzenia nr 15/2011 Dyrektora IBB z dnia 1 stycznia 2011 r. ze zmianami.

Prezes PAN z dniem 1 grudnia 2015 r. ponownie powierzył panu Piotrowi Zielenkiewiczowi funkcję Dyrektora IBB na okres czteroletniej kadencji do 30 listopada 2019 r. ustalając w okresie sprawowania funkcji dyrektora dodatek funkcyjny w wysokości 200% stawki bazowej zgodnie z regulaminem wynagradzania pracowników IBB. Przyznane miesięczne wynagrodzenie zasadnicze wynosi 11.500 zł i przysługuje wyłącznie w okresie pełnienia funkcji. Pozostałe warunku stosunku pracy nie uległy zmianie. Jako podstawę prawną wskazano regulamin wynagradzania pracowników IBB, obowiązujący na podstawie zarządzenia nr 15/2011 Dyrektora IBB z dnia 1 stycznia 2011 r. ze zmianami.

W badanym okresie wynagrodzenie miesięczne Dyrektora Instytutu wyniosło:

- w 2014 r. łącznie 165.600 zł, z tego: płaca zasadnicza 120.000 zł, dodatek funkcyjny 21.600 zł, dodatek stażowy 24.000 zł,
- w 2015 r. łącznie 176.400 zł, z tego: płaca zasadnicza 129.000 zł, dodatek funkcyjny 21.600 zł, dodatek stażowy 25.800 zł,
- w 2016 r. łącznie 187.200 zł, z tego: płaca zasadnicza 138.000 zł, dodatek funkcyjny 21.600 zł, dodatek stażowy 27.600 zł,
- w 2017 r. (I półrocze) łącznie 93.600 zł, z tego: płaca zasadnicza 69.000 zł, dodatek funkcyjny 10.800 zł, dodatek stażowy 13.800 zł.

(dowód: akta kontroli str. 347-355, 393-401)

Z dniem 1 grudnia 2011 r. Dyrektor Instytutu powierzył panu prof. dr. hab. Piotrowi Jonczykowi funkcję Zastępcy Dyrektora ds. Naukowych IBB na okres czteroletniej kadencji

---

[8] Dz. U. Nr 128, poz. 838, ze zm., dalej: rozporządzenia MPiPS z 1997 r. Rozporządzenie z dniem 1 kwietnia 2011 r. utraciło moc i zostało zastąpione rozporządzeniem MNiSW z dnia 1 marca 2011 r. (Dz. U. z 2014 r. poz. 1488), dalej: rozporządzenie MNiSW z 2011 r.

do dnia 30 listopada 2015 r. wskazując jednocześnie, że dodatek funkcyjny przysługujący w okresie sprawowania funkcji zastępcy dyrektora ds. naukowych pozostał w dotychczasowej wysokości. Dodatek ten ustalony został w wysokości 175% minimalnej stawki miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego w I kategorii zaszeregowania określonego w tabeli stanowiącej załącznik nr 3 do rozporządzenia MPiPS z 1997 r. Aneksem z dnia 14 lutego 2012 r. ustalono, że z dniem 1 stycznia 2012 r. miesięczne wynagrodzenie zasadnicze wynosić miało 7.650 zł oraz uległ likwidacji dodatek za pracę w warunkach szkodliwych lub uciążliwych dla zdrowia. Pozostałe warunki umowy o pracę pozostały bez zmian. Dyrektor Instytutu z dniem 1 grudnia 2015 r. ponownie powierzył panu Piotrowi Jonczykowi funkcję Zastępcy Dyrektora ds. Naukowych IBB do dnia 31 grudnia 2017 r. Dodatek funkcyjny pozostał w dotychczasowej wysokości.

W badanym okresie wynagrodzenie miesięczne Zastępcy Dyrektora ds. Naukowych wyniosło:

- w 2014 r. łącznie 129.060 zł, z tego: płaca zasadnicza 91.800 zł, dodatek funkcyjny 18.900 zł, dodatek stażowy 18.360 zł,
- w 2015 r. łącznie 129.060 zł, z tego: płaca zasadnicza 91.800 zł, dodatek funkcyjny 18.900 zł, dodatek stażowy 18.360 zł,
- w 2016 r. łącznie 117.946,50 zł (bez wynagrodzenia chorobowego), z tego: płaca zasadnicza 83.895 zł, dodatek funkcyjny 17.272,50 zł, dodatek stażowy 16.779 zł,
- w 2017 r. (I półrocze) łącznie 64.530 zł, z tego: płaca zasadnicza 45.900 zł, dodatek funkcyjny 9.450 zł, dodatek stażowy 9.180 zł.

(dowód: akta kontroli str. 356-362, 402-409)

Z dniem 1 grudnia 2011 r. Dyrektor Instytutu powierzył panu prof. dr. hab. Jackowi Bardowskiemu funkcję Zastępcy Dyrektora ds. Ogólnych IBB na okres czteroletniej kadencji do dnia 30 listopada 2015 r. wskazując jednocześnie, że dodatek funkcyjny przysługujący w okresie sprawowania funkcji Zastępcy Dyrektora ds. Ogólnych pozostał w dotychczasowej wysokości. Dodatek ten ustalony został w wysokości 175% minimalnej stawki miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego w I kategorii zaszeregowania określonego w tabeli stanowiącej załącznik nr 3 do rozporządzenia MPiPS z 1997 r. Aneksem z dnia 14 lutego 2012 r. ustalono, że z dniem 1 stycznia 2012 r. miesięczne wynagrodzenie zasadnicze wynosić miało 7.650 zł, a z dniem 1 stycznia 2012 r. uległ likwidacji dodatek za pracę w warunkach szkodliwych lub uciążliwych dla zdrowia. Pozostałe warunki umowy o pracę pozostały bez zmian. Dyrektor Instytutu z dniem 1 grudnia 2015 r. ponownie powierzył panu Jackowi Bardowskiemu funkcję Zastępcy Dyrektora ds. Ogólnych IBB do dnia 31 grudnia 2015 r. Dodatek funkcyjny pozostał w dotychczasowej wysokości.
W badanym okresie wynagrodzenie miesięczne ww. Zastępcy Dyrektora ds. Ogólnych wyniosło:

- w 2014 r. łącznie 129.060 zł, z tego: płaca zasadnicza 91.800 zł, dodatek funkcyjny 18.900 zł, dodatek stażowy 18.360 zł,
- w 2015 r. łącznie 129.060 zł, z tego: płaca zasadnicza 91.800 zł, dodatek funkcyjny 18.900 zł, dodatek stażowy 18.360 zł.

(dowód: akta kontroli str. 363-371, 410-413)

Dyrektor Instytutu z dniem 20 stycznia 2016 r. powierzył pani dr hab. Elżbiecie Kraszewskiej funkcję Zastępcy Dyrektora ds. Ogólnych IBB do dnia 31 grudnia 2017 r. W związku z powierzeniem tej funkcji zawarto porozumienie zmieniające umowę o pracę z 2013 r. ustalając nowe warunki pracy, tj. wynagrodzenie brutto: płaca zasadnicza 6.000 zł oraz dodatek funkcyjny 175%. W dniu 5 grudnia 2016 r. Dyrektor IBB zawarł z dr hab. Elżbietą Kraszewską umowę o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku Zastępcy Dyrektora ds. Ogólnych do dnia 31 grudnia 2017 r. określając wynagrodzenie brutto: płaca zasadnicza 6.000 zł, wysługa lat, premia, dodatek funkcyjny 175% zgodnie z Regulaminem wynagradzania IBB.
W badanym okresie wynagrodzenie miesięczne ww. Zastępcy Dyrektora ds. Ogólnych wyniosło:

– w 2016 r. łącznie 101.107,51 zł (bez wynagrodzenia chorobowego), z tego: płaca zasadnicza 69.181,58 zł, dodatek funkcyjny 18.089,61 zł, dodatek stażowy 13.836,32 zł,

– w 2017 r. (I półrocze) łącznie 52.650 zł, z tego: płaca zasadnicza 36.000 zł, dodatek funkcyjny 9.450 zł, dodatek stażowy 7.200 zł.

(dowód: akta kontroli str. 372-375, 414-417)

W dniu 20 stycznia 2012 r. Dyrektor Instytutu zawarł umowę o pracę z panią Agnieszką Kruszewską zatrudniając ją na stanowisku Zastępcy Dyrektora ds. Administracyjnych w pełnym wymiarze czasu pracy. Określone w umowie wynagrodzenie brutto składało się z: płacy zasadniczej 4.000 zł, 10% wysługi lat, dodatku funkcyjnego 175%, dodatku za pracę w warunkach szkodliwych 12% najniższego wynagrodzenia w I kategorii zaszeregowania, premii zgodnie z regulaminem premiowania. Aneksem z dnia 14 lutego 2012 r. ustalono, że z dniem 1 stycznia 2012 r. miesięczne wynagrodzenie zasadnicze wynosić miało 4.150 zł, a ponadto uległ likwidacji dodatek za pracę w warunkach szkodliwych lub uciążliwych dla zdrowia. Pozostałe warunki umowy o pracę pozostały bez zmian. W dniu 20 maja 2015 r. zawarto porozumienie zmieniające umowę o pracę wprowadzając z dniem 1 czerwca 2015 r. wynagrodzenie brutto: płacę zasadniczą w wysokości 5.000 zł. Pozostałe warunki umowy o pracę pozostały bez zmian. W dniu 29 kwietnia 2016 r. zawarto kolejne porozumienie stron zmieniające umowę o pracę wprowadzające od dnia 1 maja 2016 r. płacę zasadniczą w wysokości 9.400 zł będącą jedynym wypłacanym składnikiem wynagrodzenia. Jako podstawę prawną wskazano ustawę o wynagradzaniu. W pozostałym zakresie warunki umowy o pracę nie uległy zmianie.

W badanym okresie wynagrodzenie miesięczne Zastępcy Dyrektora ds. Administracyjnych wyniosło:

– w 2014 r. łącznie 73.638,85 zł (bez wynagrodzenia chorobowego), z tego: płaca zasadnicza 49.108,35 zł, dodatek funkcyjny 18.637,50 zł, dodatek stażowy 5.893 zł,

– w 2015 r. łącznie 81.897,50 zł, z tego: płaca zasadnicza 55.750 zł, dodatek funkcyjny 18.900 zł, dodatek stażowy 7.247,50 zł,

– w 2016 r. łącznie 108.620 zł, z tego: płaca zasadnicza 99.520 zł, dodatek funkcyjny 6.300 zł (styczeń-kwiecień), dodatek stażowy 2.800 zł (styczeń-kwiecień),

– w 2017 r. (I półrocze) płaca zasadnicza 59.640 zł.

(dowód: akta kontroli str. 376-381, 418-425)

Umowa o pracę na stanowisku głównego księgowego z panią Grażyną Deba zawarta została w dniu 24 maja 1994 r. Zgodnie z aneksem z dnia 14 lutego 2012 r. miesięczne wynagrodzenie zasadnicze wynosiło 4.200 zł. Likwidacji uległ dodatek za pracę w warunkach szkodliwych lub uciążliwych dla zdrowia. Pozostałe warunki umowy o pracę pozostały bez zmian. W dniu 29 kwietnia 2016 r. zawarto porozumienie zmieniające umowę o pracę wprowadzając z dniem 1 maja 2016 r. płacę zasadniczą w wysokości 9.940 zł będącą jedynym wypłacanym składnikiem wynagrodzenia. Jako podstawę prawną wskazano ustawę o wynagradzaniu. W pozostałym zakresie warunki umowy o pracę nie uległy zmianie. Z dniem 29 czerwca 2016 r. rozwiązano umowę o pracę na mocy porozumienia stron. Natomiast z dniem 1 lipca 2016 r. Dyrektor Instytutu zawarł kolejną umowę o pracę na czas nieokreślony na stanowisku głównego księgowego z wynagrodzeniem 9.940 zł również wskazując jako podstawę prawną ustawę o wynagradzaniu.

W badanym okresie wynagrodzenie miesięczne głównej księgowej wyniosło:

– w 2014 r. łącznie 76.293 zł, z tego: płaca zasadnicza 48.440 zł, dodatek funkcyjny 18.165 zł, dodatek stażowy 9.688 zł,

– w 2015 r. łącznie 77.616 zł (bez wynagrodzenia chorobowego), z tego: płaca zasadnicza 49.280 zł, dodatek funkcyjny 18.480 zł, dodatek stażowy 9.856 zł,

– w 2016 r. łącznie 105.528,16 zł, z tego: płaca zasadnicza 95.868,16 zł, dodatek funkcyjny 6.300 zł (styczeń-kwiecień), dodatek stażowy 3.360 zł (styczeń-kwiecień),

– w 2017 r. (I półrocze) płaca zasadnicza 59.640 zł.

(dowód: akta kontroli str. 382-391, 426-433)

3.1.4. Wynagrodzenie z tytułu umów cywilnoprawnych

Opis stanu faktycznego

W latach 2014-2016 Instytut zrealizował 126 projektów, a nadal realizuje 103 projekty badawcze. Ogółem na realizację projektów pozyskano dofinansowanie w łącznej kwocie 236.868.875 zł. W projektach tych udział brały również osoby kierujące Instytutem.

(dowód: akta kontroli str. 513-522)

Z Dyrektorem Instytutu zawarte zostały następujące umowy:

– zlecenia nr 1413/13 z dnia 1 października 2013 r. – Koordynacja merytoryczna budowy portalu "Biocentrum Ochota" w ramach projektu nr POIG.02.03.00-00-003/09 pt. "Biocentrum Ochota – infrastruktura informatyczna dla rozwoju strategicznych kierunków biologii i medycyny", z terminem realizacji od 1 października 2013 r. do 31 marca 2014 r. na kwotę 48.000 zł (do wypłaty w 2014 r. 24.000 zł);

– zlecenia nr 757/14 z dnia 2 kwietnia 2014 r. – Koordynacja merytoryczna budowy portalu "Biocentrum Ochota" w ramach projektu nr POIG.02.03.00-00-003/09 pt. "Biocentrum Ochota – infrastruktura informatyczna dla rozwoju strategicznych kierunków biologii i medycyny", z terminem realizacji od 2 kwietnia 2014 r. do 30 września 2014 r. na kwotę 48.000 zł (2x24.000 zł);

– zlecenia nr 1392/14 z dnia 1 października 2014 r. – Koordynacja merytoryczna budowy portalu "Biocentrum Ochota" w ramach projektu nr POIG.02.03.00-00-003/09 pt. "Biocentrum Ochota – infrastruktura informatyczna dla rozwoju strategicznych kierunków biologii i medycyny", z terminem realizacji od 1 października 2014 r. do 27 lutego 2015 r. na kwotę 48.000 zł (2x24.000 zł);

– zlecenia nr 484/14 z dnia 2 stycznia 2014 r. – Koordynacja przygotowań do rozliczeń końcowych projektu oraz koordynacja działań promocyjnych projektu WND-POIG.02.02.00-14-024/08 – Centrum Badań Przedklinicznych i Technologii - CePT, z terminem realizacji od 2 stycznia 2014 r. do 30 czerwca 2014 r. na kwotę 36.000 zł (2x18.000 zł);

– zlecenia nr 654/14 z dnia 12 maja 2014 r. – Koordynacja i prezentacja raportów merytorycznych z realizacji fazy inwestycyjnej CePT w IBB WND-POIG.02.02.00-14-024/08 – Centrum Badań Przedklinicznych i Technologii – CePT, z terminem realizacji od 12 maja 2014 r. do 19 maja 2014 r. na kwotę 9.000 zł;

– zlecenia nr 1504/14 z dnia 1 czerwca 2014 r. – Koordynacja prac związanych z rozszerzeniem zakresu podmiotowego i przedmiotowego platformy oraz realizacji SLA w ramach projektu FS-TMBiK umowy nr POIG.02.03.03-00-022/09 "Platforma informatyczna baz danych dla efektywnego wykorzystania wyników prac badawczych, z terminem realizacji od 1 czerwca 2014 r. do 28 lutego 2015 r. na kwotę 37.640 zł;

– zlecenia nr 877/13 z dnia 3 czerwca 2013 r. – Wstępna analiza rynku i wybór firm do przeprowadzenia wyceny wynalazku oraz oceny potencjału komercjalizacyjnego, zbieranie i przygotowanie niezbędnych danych i materiałów dla podmiotów dokonujących wyceny wynalazku oraz oceny potencjału komercjalizacyjnego, z terminem realizacji od 3 czerwca 2013 r. do 28 lutego 2014 r. na kwotę 13.662 zł (9.108 zł+4.554 zł). W 2014 r. wypłacono 4.554 zł;

– zlecenia nr 627/14 z dnia 3 marca 2014 r. – Nadzór merytoryczny oraz organizacyjny nad stworzeniem "projektu rozwoju leku", z terminem realizacji od 1 marca 2014 r. do 30 listopada 2014 r. na kwotę 13.662 zł (3x4.554 zł);

– zlecenia nr 944/15 z dnia 1 czerwca 2015 r. – Nadzór merytoryczny nad procesem komercjalizacji wynalazku, pozyskanie partnerów biznesowych i współpraca z podmiotami zainteresowanymi kupnem bądź inwestycją w technologie objęte przedmiotowym zgłoszeniem patentowym, z terminem realizacji od 1 czerwca 2015 r. do 30 listopada 2015 r. na kwotę 20.500 zł (2x10.250 zł);

- o dzieło nr 557/14 z dnia 3 lutego 2014 r. – Opracowanie materiałów dydaktycznych CD do wykładu spec. Bioinformatyka w naukach biomedycznych (Specjalność 1, 2, 3) w ramach projektu nr POKL.04.03.00-00-060/13 pt. „Nowoczesne metody, leki i terapie w ochronie zdrowia i gospodarce Europy XXI wieku - interdyscyplinarne kształcenie w obszarze nauk biomedycznych na studiach II i III stopnia" zadanie 1, poz. budżetu 75, z terminem realizacji od 3 lutego 2014 r. do 30 kwietnia 2014 r. na kwotę 1.450,90 zł;

- o dzieło nr 1121/15 z dnia 7 września 2015 r. – Sporządzenie wraz z pozostałymi członkami Komisji Habilitacyjnej opinii w sprawie nadania lub odmowy nadania stopnia doktora habilitowanego oraz pełnienie obowiązków członka komisji w postępowaniu habilitacyjnym dr. K. Sz., z terminem realizacji do 20 października 2015 r. na kwotę 1.078 zł;

- o dzieło nr 434/16 z dnia 4 kwietnia 2016 r. – Sporządzenie wraz z pozostałymi członkami Komisji Habilitacyjnej opinii w sprawie nadania lub odmowy nadania stopnia doktora habilitowanego oraz pełnienie obowiązków członka komisji w postępowaniu habilitacyjnym dr. M. V., z terminem realizacji od 4 kwietnia 2016 r. do 16 maja 2016 r. na kwotę 1.078 zł;

- o dzieło nr 634/16 z dnia 20 maja 2016 r. – Sporządzenie wraz z pozostałymi członkami Komisji Habilitacyjnej opinii w sprawie nadania lub odmowy nadania stopnia doktora habilitowanego oraz pełnienie obowiązków członka komisji w postępowaniu habilitacyjnym dr. A. N., z terminem realizacji od 6 czerwca 2016 r. do 18 lipca 2016 r. na kwotę 1.078 zł.

Przyznane Dyrektorowi Instytutu wynagrodzenie, zgodnie z ww. umowami oraz umowami z tytułu praw autorskich, wynosiło łącznie 256.441,35 zł brutto, tj.: w 2014 r. 162.925,35 zł, w 2015 r. 83.218 zł, w 2016 r. 10.298 zł. Powyższe umowy cywilnoprawne z Dyrektorem Instytutu zawierali Zastępca Dyrektora ds. Administracyjnych Agnieszka Kruszewska lun Zastępca Dyrektora ds. Ogólnych Jacek Bardowski wraz z główną księgową Grażyną Dęba na podstawie upoważnień ustanowionych przez Dyrektora IBB Piotra Zielenkiewicza.

(dowód: akta kontroli str. 74-93, 112-114, 393-399, 487, 523-536, 596-678, 1029-1046)

Z Zastępcą Dyrektora ds. Naukowych zawarta została następująca umowa:

- o dzieło nr 798/15 dotycząca projektu badawczego z dnia 1 kwietnia 2015 r. – Udział polimerazy Epsilon w kontroli cyklu komórkowego, zawarta przez IBB reprezentowany przez Zastępcę Dyrektora ds. Administracyjnych i główną księgową, z terminem realizacji od 1 kwietnia 2015 r. do 31 lipca 2015 r. na kwotę 2.200 zł.

Przyznane Zastępcy Dyrektora ds. Naukowych wynagrodzenie, zgodnie z ww. umową oraz umowami z tytułu praw autorskich wynosiło łącznie 15.742,60 zł brutto, tj.: w 2014 r. 6.060 zł, w 2015 r. 3.850 zł, w 2016 r. 4.000 zł, w 2017 r. 1.832,60 zł.

(dowód: akta kontroli str. 402-409, 488, 679-683)

Z Zastępcą Dyrektora ds. Ogólnych, któremu Dyrektor IBB powierzył tę funkcję w okresie 2014-2015 zawarte zostały następujące umowy:

- o dzieło nr 1026/14 dotycząca projektu badawczego z dnia 1 marca 2014 r. – Wybór antygenów szczepionkowych, zawarta przez IBB reprezentowany przez Zastępcę Dyrektora ds. Administracyjnych i główną księgową, z terminem realizacji od 1 marca 2014 r. do 30 września 2014 r. na kwotę 23.400 zł;

- o dzieło nr 1003/14 dotycząca projektu badawczego z dnia 1 lipca 2014 r. – Nadzór i dyskutowanie działań merytorycznych i logistycznych związanych z otrzymywaniem antygenów anty-HA przeciw grypie w skali wielkolaboratoryjnej, zawarta przez IBB reprezentowany przez Zastępcę Dyrektora ds. Administracyjnych i główną księgową, z terminem realizacji od 1 lipca 2014 r. do 31 grudnia 2014 r. na kwotę 32.640 zł (2x16.320 zł);

- zlecenia nr 778/14 z dnia 30 kwietnia 2014 r. – Koordynacja i dyskusja nad stanem zgłoszeń i udzielonych patentów: 1) EP11176165.6, oparte na pierwszeństwie z PL392037; 2) zgłoszenie patentowe PCT/EP2012/050483 z dnia 13.01.2012,

3) zgłoszenie patentowe PCT/EP2012/050919 z dnia 22.01.2012; 4) Patent w Polsce PAT.217128 oparty na zgłoszeniu P392037, niezbędna do przeprowadzenia rozmów z nowym rzecznikiem patentowym, zawarta przez IBB reprezentowany przez Zastępcę Dyrektora ds. Administracyjnych i główną księgową, z terminem realizacji od 1 maja 2014 r. do 30 lipca 2014 r. na kwotę 8.318,26 zł;

- zlecenia nr 946/14 z dnia 31 sierpnia 2014 r. – Realizacja WP 3.3. To determine the optimum dosage of bioactive formulations for administation in ovo. Określenie optymalnej dawki bioaktywnych preparatów dla podania in ovo, zawarta przez IBB reprezentowany przez Zastępcę Dyrektora ds. Administracyjnych i główną księgową, z terminem realizacji od 1 stycznia 2014 r. do 31 sierpnia 2014 r. na kwotę 9.788 zł;
- zlecenia nr 928/14 z dnia 31 sierpnia 2015 r. – Realization Task 3.3.3 "Investigation of nutritional strategies to promot the poliferation and persistence of the optimum bacterial profile in pigs and chickens. Research coordination and discussion of the results obtained", zawarta przez IBB reprezentowany przez Zastępcę Dyrektora ds. Administracyjnych i główną księgową, z terminem realizacji od 1 stycznia 2015 r. do 31 sierpnia 2015 r. na kwotę 9.950 zł.

Przyznane Zastępcy Dyrektora ds. Ogólnych wynagrodzenie, zgodnie z ww. umowami oraz umowami z tytułu praw autorskich ww. wynosiło łącznie 219.127,62 zł brutto, tj.: w 2014 r. 125.657,62 zł, w 2015 r. 93.470 zł.

(dowód: akta kontroli str. 410-413, 489, 684-720)

Zastępcy Dyrektora ds. Ogólnych, której Dyrektor IBB powierzył tę funkcję na okres 2016-2017 wypłacono w 2016 r. zgodnie z umowami z tytułu praw autorskich 4.800 zł brutto[9].

(dowód: akta kontroli str. 414-417, 726-730, 1195-1198)

Z Zastępcą Dyrektora ds. Administracyjnych zawarta została umowa zlecenia nr 1505/14 z dnia 1 czerwca 2014 r. – Obsługa administracyjna projektu oraz umowy SLA w ramach projektu FS-TMBiK umowy nr POIG.02.03.03.-00-022/09 "Platforma informatyczna baz danych dla efektywnego wykorzystania wyników prac badawczych", zawarta przez IBB reprezentowany przez Zastępcę Dyrektora ds. Ogólnych i główną księgową, z terminem realizacji od 1 czerwca 2014 r. do 28 lutego 2015 r. Przyznane z tytułu ww. umowy Zastępcy Dyrektora ds. Administracyjnych wynagrodzenie w 2015 r. wyniosło 12.550 zł brutto.

(dowód: akta kontroli str. 420-421, 721-725)

3.1.5. Audyt zewnętrzny

Opis stanu faktycznego

W maju 2017 r. przeprowadzony został w Instytucie audyt przez zewnętrzny podmiot, z którym PAN zawarł umowę w marcu 2017 r. Celem audytu była ocena prawidłowości działalności Instytutu w zakresie przestrzegania przepisów ustawy o wynagradzaniu. W ocenie audytorów Instytut w badanym obszarze nie działał prawidłowo. Zastrzeżenia zgłoszone przez IBB nie zostały przez audytorów uwzględnione.

Instytut posiada dwie opinie prawne w zakresie zastosowania przepisów ustawy o wynagradzaniu w stosunku do instytutów naukowych PAN. Według opinii z czerwca 2015 r. ustawa o PAN jest aktem prawnym o charakterze szczególnym w stosunku do innych ustaw i nie zawiera uregulowań nakazujących stosowanie ograniczeń zawartych w ustawie o wynagradzaniu. Zgodnie z opinią prawną sporządzoną w kwietniu 2016 r. przez inną kancelarię do instytutu naukowego PAN znajduje zastosowanie art. 1 pkt 2 ustawy o wynagradzaniu. Ponadto w odniesieniu do dyrektorów, zastępców dyrektorów instytutów realizujących obok funkcji kierowania instytutem funkcje naukowe ustawa o wynagradzaniu powinna mieć zastosowanie wyłącznie w odniesieniu do wynagrodzenia należnego za wykonywanie funkcji kierowania w obszarach wyznaczonych przepisami ustawy o PAN czyli do wynagrodzenia za zarządzanie mieniem państwowym kierowanej osoby prawnej. Ustawa o wynagradzaniu, zgodnie z tą opinią, nie powinna mieć zastosowania do dyrektora,

---

9 W kwocie tej uwzględniono wypłacone wynagrodzenie z umowy z 2015 r.

zastępcy dyrektora instytutu w zakresie wynagrodzenia za pracę pracownika naukowego instytutu.
Zalecenia w zakresie stosowania ustawy o wynagradzaniu były także przedstawiane przez Prezesa PAN w pismach z dnia 31 lipca 2015 r. i 9 marca 2016 r.

(dowód: akta kontroli str. 1051-1180)

3.1.6. Wynagrodzenie pozostałych pracowników IBB

Opis stanu faktycznego

Wynagrodzenia pracowników Instytutu kształtowały się w przedziale od obowiązującej w danym roku płacy minimalnej do kwoty 20.356,67 zł. Wynagrodzenia osób zatrudnionych na stanowiskach naukowych określane są regulaminem wynagradzania z 2011 r. i 2016 r. Wynagrodzenia wyniosły odpowiednio, dla: asystenta 2.200 zł i 2.350 zł, adiunkta 2.350 zł i 2.500 zł, profesora nadzwyczajnego 3.400 zł i 3.550 zł, profesora zwyczajnego 4.300 zł i 4.450 zł.
Dla pozostałych grup pracowników regulamin wynagradzania nie przewiduje kryteriów kształtowania przedziałów wynagrodzenia. Podstawą ustalania wynagrodzenia pracowników niebędących pracownikami naukowymi są powszechnie obowiązujące akty prawne, w szczególności: ustawa z 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę[10] oraz rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 1 marca 2011 r. w sprawie warunków wynagradzania pracowników pomocniczych jednostek naukowych i innych jednostek organizacyjnych Polskiej Akademii Nauk[11].
Grupą o najwyższych przeciętnych wynagrodzeniach są pracownicy naukowi. Przeciętne wynagrodzenie tej grupy wynosiło w kolejnych latach 2014-2016 odpowiednio 4.349,42 zł, 4.507,84 zł, 4.600,37 zł. W pierwszym półroczu 2017 roku przeciętne wynagrodzenie wyniosło 4.283,62 zł.
Pośród grupy pracowników naukowych średnie wynagrodzenie osób zatrudnionych na stanowisku profesora zwyczajnego i profesora nadzwyczajnego dodatkowo może być powiększone o dodatek promotorski w wysokości 20 zł miesięcznie za jednego doktoranta oraz jednorazowe wynagrodzenie przysługujące promotorowi. W okresie objętym kontrolą wypłacono łącznie 61 wynagrodzeń promotorom[12].
Pracownicy zatrudnieni do pracy w Polskiej Stacji Antarktycznej im. H. Arctowskiego na podstawie regulaminu wynagradzania z 2016 roku otrzymywali dodatek do wynagrodzenia.
Pracownicy osiągali również przychody z praw autorskich.
W okresie objętym kontrolą przyznawano także pracownikom nagrody za publikacje, łącznie 416 nagród[13]. Wysokość nagród jest zróżnicowana i uzależniona m. in. od *impact factor* danego tytułu czasopisma naukowego. Nagrody wynosiły od 189,42 zł do 41.597 zł. Najwyższe nagrody otrzymywały osoby zatrudnione na stanowiskach profesora zwyczajnego.
Grupą pracowników osiągającą wysokie wynagrodzenia, a niebędących pracownikami naukowymi, są osoby zatrudnione na stanowiskach badawczo-technicznych. Ich przeciętne wynagrodzenia w poszczególnych latach objętych kontrolą wynosiły odpowiednio 4.305,10 zł, 4.011,41 zł, 4.601,88 zł oraz w I półroczu bieżącego roku 4.118,38 zł (bez uwzględnienia dodatkowego wynagrodzenia rocznego).
Na wysokość wynagrodzenia pracowników Instytutu wpływ ma także fakt uczestniczenia w projektach i grantach.
W okresie objętym kontrolą wypłacono wynagrodzenie na podstawie umów cywilnoprawnych 404 pracownikom. Wysokość honorariów z tego tytułu wahała się w przedziale od 250 zł do 163.000 zł. Maksymalne wynagrodzenia w latach 2015-2017 (I półrocze) w kwotach odpowiednio: 148.035 zł, 163.000 zł, 69.500 zł otrzymywała ta sama osoba, zatrudniona na stanowisku pracownika badawczo-technicznego, osiągając z tego tytułu dwukrotnie wyższe wynagrodzenie niż z tytułu zawartej umowy o pracę. Podobna

---

[10] Dz. U. z 2017 r. poz. 847.

[11] Dz. U. z 2014 r. poz. 1488.

[12] W 2014 r. – 21, w 2015 r. – 17, w 2016 r. – 9, a w I półroczu 2017 r. – 14 wynagrodzeń.

[13] W 2014 r. – 94, w 2015 r. – 102, w 2016 r. i w I półroczu 2017 r. – po 110 nagród.

sytuacja miała miejsce w grupie pracowników administracji, gdzie wynagrodzenie jednego z pracowników z tytułu umowy cywilnoprawnej stanowiło 89% uposażenia otrzymywanego na podstawie umowy o pracę. Najwyższe przeciętne przychody w ramach umów cywilnoprawnych osiągali pracownicy naukowi (odpowiednio w każdym roku objętym kontrolą: 1.445,61 zł, 1.477,40 zł, 912,50 zł i 798,44 zł) oraz pracownicy badawczo-techniczni (odpowiednio w każdym roku objętym kontrolą: 1.588,57 zł, 1.821,02 zł, 2.352,37 zł oraz 4.207,81 zł). W okresie objętym kontrolą przychód z tytułu umów cywilnoprawnych osiągnął także jeden pracownik biblioteczny w łącznej wysokości 1.874,99 zł[14].

Najniższe przeciętne wynagrodzenia osiągają osoby zatrudnione na stanowiskach robotniczych. Wysokość przeciętnego wynagrodzenia dla tej grupy pracowników wynosiła w poszczególnych latach objętych kontrolą: 2.337,31 zł, 2.222,83 zł, 2.159,84 zł oraz w I półroczu bieżącego roku 2.172,05 zł (bez uwzględnienia dodatkowego wynagrodzenia rocznego).

Wynagrodzenia pracowników Instytutu charakteryzują się dużą rozpiętością, co jest związane z zatrudnianiem niektórych z pracowników do realizacji zadań w ramach grantów. Najwyższą różnicę między minimalnym i maksymalnym wynagrodzeniem poszczególnych pracowników stwierdzono w I półroczu 2017 r., w którym wynagrodzenie osoby zatrudnionej na stanowisku profesora zwyczajnego wyniosło 20.356,67 zł, zaś najniższe odnotowane wynagrodzenie wyniosło 2.000 zł. Najmniejszą rozpiętość wynagrodzeń odnotowano natomiast w 2014 r., w którym maksymalne wynagrodzenie wyniosło 8.617,96 zł a minimalne 1.680 zł.

(dowód: akta kontroli str. 1240-1294)

Ustalone nieprawidłowości i uwagi

1. Rada Naukowa IBB nie uchwaliła regulaminu zarządzania prawami autorskimi i prawami pokrewnymi oraz prawami własności przemysłowej oraz zasad komercjalizacji wyników badań naukowych i prac rozwojowych, czym naruszono art. 55 ust. 2 pkt 7 ustawy o PAN.

   Ustawą z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym oraz niektórych innych ustaw do art. 55 ust. 2 ustawy o PAN dodano pkt 7 wprowadzający uchwalenie przez Radę Naukową regulaminu zarządzania prawami autorskimi i prawami pokrewnymi oraz prawami własności przemysłowej oraz zasad komercjalizacji wyników badań naukowych i prac rozwojowych. Dotychczas zasady te regulowane były przez zarządzenie Dyrektora IBB.

   W wyjaśnieniu z dnia 27 lipca 2017 r. Wiceprzewodniczący Rady Naukowej podał, że uszło uwadze Rady, że dokonano zmiany ustawy w tym zakresie. Jednocześnie Wiceprzewodniczący podał, że Rada Naukowa opracuje i uchwali regulamin na najbliższym posiedzeniu.

   (dowód: akta kontroli str. 50-73, 1193-1194)

2. Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę, że zawieranie z Dyrektorem Instytutu umów cywilnoprawnych, w których występuje on we własnym imieniu i na własną rzecz jako ich druga strona (np. zleceniobiorca) stwarza realne ryzyko naruszenia art. 108 Kodeksu cywilnego, a ryzyka tego nie eliminuje dotychczasowa praktyka zawierania tego rodzaju umów przez pełnomocnika. Zgodnie z przywołanym przepisem, stosowanym w drodze analogii do organu osoby prawnej, czynność prawna »z samym sobą« jest dopuszczalna tylko wtedy, gdy wyłączona jest możliwość naruszenia interesu osoby prawnej[15].

Ocena cząstkowa

W kontrolowanym okresie wynagrodzenia miesięczne osób kierujących Instytutem (płaca zasadnicza, dodatek funkcyjny i dodatek stażowy) przyznawane były w sposób prawidłowy, tj. przez osobę do tego uprawnioną i poniżej limitów określonych w ustawie

14 W 2016 r. – 625 zł oraz w I półroczu 2017 r. – 1.249,99 zł.

15 Uchwała Sądu Najwyższego 7 sędziów – zasada prawna z dnia 30 maja 1990 r., III CZP 8/90 (LEX nr 3573).

o wynagradzaniu. Ponadto Rada Naukowa naruszyła obowiązki wynikające z art. 55 ust. 2 pkt 7 ustawy o PAN, tj. nie uchwaliła regulaminu zarządzania prawami autorskimi i prawami pokrewnymi oraz prawami własności przemysłowej oraz zasad komercjalizacji wyników badań naukowych i prac rozwojowych. Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę, że zawieranie z Dyrektorem Instytutu umów cywilnoprawnych, w których występuje on we własnym imieniu i na własną rzecz jako ich druga strona (np. zleceniobiorca), stwarza realne ryzyko naruszenia art. 108 Kodeksu cywilnego.

3.2. Przyznawanie świadczeń dodatkowych dyrektorowi, zastępcom dyrektora i głównemu księgowemu Instytutu

Opis stanu faktycznego

Zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy o wynagradzaniu osobom kierującym Instytutem mogą być przyznane świadczenia dodatkowe, a stosownie do art. 7 ww. ustawy nie przysługuje im prowizja od zysku, nagroda z zakładowego funduszu nagród oraz roszczenie z tytułu udziału w zysku lub nadwyżce bilansowej.
Osobom kierującym Instytutem, poza wynagrodzeniem zasadniczym, dodatkiem za wysługę lat oraz dodatkiem funkcyjnym, wypłacane były inne składniki: premia kwartalna, nagroda za publikację, świadczenia z ZFŚS, nagroda jubileuszowa, dodatek za promotorstwo, ryczałt samochodowy, odprawa emerytalna, premia bilansowa.

Z osobami kierującymi Instytutem[16] zawarto odrębne umowy o używanie własnego samochodu osobowego do celów służbowych. Ustalony limit w jazdach lokalnych wynosi 600 km. Za każdy dzień nieobecności w pracy lub urlopu limit pomniejszany jest o 1/22.

(dowód: akta kontroli str. 338-346)

W badanym okresie Dyrektor Instytutu otrzymał następujące świadczenia:

- w 2014 r. łącznie 171.946,74 zł, z tego z tytułu: premii kwartalnej 117.000 zł, nagrody za publikację 19.804,48 zł, dodatkowego wynagrodzenia rocznego 24.148,50 zł, ZFŚS 200 zł, dodatku za promotorstwo 5.460 zł (520 zł i 4.940 zł[17]), ryczałtu samochodowego 5.333,76 zł,
- w 2015 r. łącznie 192.723,61 zł, z tego z tytułu: premii kwartalnej 151.200 zł, nagrody za publikację 12.412,45 zł, dodatkowego wynagrodzenia rocznego 24.021 zł, dodatku za promotorstwo 600 zł, ryczałtu samochodowego 4.490,16 zł,
- w 2016 r. łącznie 206.309,76 zł, z tego z tytułu: premii kwartalnej 110.400 zł, dodatkowego wynagrodzenia rocznego 27.846 zł, dodatku za promotorstwo 6.050 zł (660 zł i 5.390 zł[18]), ryczałtu samochodowego 4.763,76 zł, nagrody jubileuszowej 57.250 zł,
- w 2017 r. (I półrocze) łącznie 58.027,80 zł, z tego z tytułu: premii kwartalnej 46.575 zł, nagrody za publikację 8.668 zł, dodatku za promotorstwo 460 zł, ryczałtu samochodowego 2.324,80 zł.

(dowód: akta kontroli str. 393-401)

Premia dla Dyrektora IBB została przyznana przez Przewodniczącego Rady Kuratorów Wydziału II Nauk Biologicznych i Rolniczych PAN:

---

16 W odniesieniu do Dyrektora IBB: umowa zawarta w 2000 r. przez ówczesnego Dyrektora IBB z p. Zielenkiewiczem - pracownikiem Instytutu, zmieniona aneksem przez Zastępcę Dyrektora ds. Ogólnych w 2003 r. dla ww. osoby pełniącej obowiązki Zastępcy Dyrektora ds. Naukowych. W kolejnych latach nie wprowadzono żadnych zmian.

17 Jednorazowe wynagrodzenie za pełnienie funkcji promotora w przewodzie doktorskim na podstawie rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 września 2011 r. w sprawie wysokości i warunków wypłacania wynagrodzenia promotorowi oraz za recenzję i opinie w przewodzie doktorskim, postępowaniu habilitacyjnym oraz postępowaniu o nadanie tytułu profesora (Dz. U. Nr 206, poz. 1219 ze zm.), dalej: rozporządzenie dot. wynagrodzenia promotora. Wysokość wynagrodzenia była zgodna z powyższym rozporządzeniem. Wynagrodzenie przyznane pismem z dnia 16 kwietnia 2014 r.

18 Zgodnie z rozporządzeniem dot. wynagrodzenia promotora, przyznane pismem z dnia 21 czerwca 2016 r.

- za I kw. 2014 r. w wysokości 90% wynagrodzenia w dniu 25 marca 2014 r., za II kw. 2014 r. w wysokości 90% w dniu 18 czerwca 2014 r., za III kw. 2014 r. w wysokości 110% w dniu 18 września 2014 r. i za IV kw. 2014 r. w wysokości 100% (brak daty przyznania),
- za I kw. 2015 r. w wysokości 75% wynagrodzenia w dniu 23 marca 2015 r., za II kw. 2015 r. w wysokości 130% w dniu 15 czerwca 2015 r., za III kw. 2015 r. w wysokości 110% w dniu 21 września 2015 r. i za IV kw. 2015 r. w wysokości 150% w dniu 10 grudnia 2015 r.

W dniu 8 marca 2016 r. do Przewodniczącego Rady Kuratorów Wydziału II Nauk Biologicznych i Rolniczych PAN skierowany został przez Zastępcę Dyrektora ds. Naukowych wniosek o przyznanie premii dla Dyrektora IBB za I kw. 2016 r. Przewodniczący Rady Kuratorów odmówił w dniu 17 marca 2016 r. przyznania premii kwartalnej wskazując jako podstawę pismo Prezesa PAN z dnia 9 marca 2016 r. W dniu 13 maja 2016 r. premia za I kw. 2016 r. w wysokości 80% wynagrodzenia została przyznana przez Przewodniczącego Rady Naukowej IBB. Kolejne premie: za II kw. 2016 r. w wysokości 70%, za III kw. 2016 r. w wysokości 70%, za IV kw. 2016 r. w wysokości 100% oraz za I kw. 2017 r. w wysokości 35% oraz za II kw. 2017 r. w wysokości 100% zostały także przyznane przez Przewodniczącego Rady Naukowej IBB.

(dowód: akta kontroli str. 437, 440, 442, 444, 448, 451, 453, 455, 459, 463, 465, 467, 468, 470)

Zgodę na wypłatę premii publikacyjnej dla Dyrektora Instytutu wyrażał Przewodniczący Rady Kuratorów Wydziału II Nauk Biologicznych i Rolniczych PAN odpowiednio: w dniu 25 marca 2014 r., w dniu 10 kwietnia 2015 r., natomiast w dniu 19 kwietnia 2017 r. zgodę wyraził Wiceprzewodniczący Rady Naukowej IBB.

(dowód: akta kontroli str. 438, 449, 469)

W badanym okresie Zastępca Dyrektora ds. Naukowych otrzymał następujące świadczenia:
- w 2014 r. łącznie 93.447,21 zł, z tego z tytułu: premii kwartalnej 66.555 zł, dodatkowego wynagrodzenia rocznego 16.042,05 zł, ZFŚS 200 zł, dodatku za promotorstwo 5.020 zł (80 zł i 4.940 zł[19]), ryczałtu samochodowego 5.630,16 zł,
- w 2015 r. łącznie 111.201,44 zł, z tego z tytułu: premii kwartalnej 84.915 zł, nagrody za publikację 4.374 zł, dodatkowego wynagrodzenia rocznego 16.627,28 zł, ryczałtu samochodowego 5.285,16 zł,
- w 2016 r. łącznie 139.302,79 zł, z tego z tytułu: premii kwartalnej 63.316,50 zł, nagrody za publikację 848 zł, dodatkowego wynagrodzenia rocznego 18.187,88 zł, ryczałtu samochodowego 4.604,16 zł, nagrody jubileuszowej 52.346,25 zł,
- w 2017 r. (I półrocze) łącznie 33.466,98 zł, z tego z tytułu: premii kwartalnej 30.982,50 zł, ryczałtu samochodowego 2.484,48 zł.

(dowód: akta kontroli str. 402-409)

Zastępca Dyrektora ds. Ogólnych, któremu Dyrektor IBB powierzył tę funkcję w okresie 2014-2015 otrzymał następujące świadczenia:
- w 2014 r. łącznie 92.529,21 zł, z tego z tytułu: premii kwartalnej 66.555 zł, dodatkowego wynagrodzenia rocznego 16.042,05 zł, ZFŚS 200 zł, dodatku za promotorstwo 5.100 zł (160 zł i 4.940 zł[20]), ryczałtu samochodowego 4.832,16 zł,
- w 2015 r. łącznie 106.973,24 zł, z tego z tytułu: premii kwartalnej 84.915 zł, dodatkowego wynagrodzenia rocznego 16.627,28 zł, ryczałtu samochodowego 5.310,96 zł, dodatku za promotorstwo 120 zł.

---

19 Zgodnie z rozporządzeniem dot. wynagrodzenia promotora, przyznane pismem z dnia 27 maja 2014 r.

20 Zgodnie z rozporządzeniem dot. wynagrodzenia promotora, przyznane pismem z dnia 14 października 2014 r.

(dowód: akta kontroli str. 410-413)

Zastępca Dyrektora ds. Ogólnych, której Dyrektor IBB powierzył tę funkcję na okres 2016-2017 otrzymała następujące świadczenia:

- w 2016 r. łącznie 65.007,12 zł, z tego z tytułu: premii kwartalnej 52.208,95 zł, dodatkowego wynagrodzenia rocznego 7.368,17 zł, dodatku za promotorstwo 5.430 zł (40 zł i 5.390 zł[21]),
- w 2017 r. (I półrocze) łącznie 76.020 zł, z tego z tytułu: premii kwartalnej 24.300 zł, dodatku za promotorstwo 120 zł, nagrody jubileuszowej 51.600 zł.

(dowód: akta kontroli str. 414-417)

W badanym okresie Zastępca Dyrektora ds. Administracyjnych otrzymała następujące świadczenia:

- w 2014 r. łącznie 47.808,70 zł, z tego z tytułu: premii kwartalnej 35.551,68 zł, dodatkowego wynagrodzenia rocznego 7.178,28 zł, ZFŚS 611,48 zł, ryczałtu samochodowego 4.467,26 zł,
- w 2015 r. łącznie 64.888,52 zł, z tego z tytułu: premii kwartalnej 52.525 zł, dodatkowego wynagrodzenia rocznego 9.281,20 zł, ZFŚS 484,08 zł, ryczałtu samochodowego 2.598,24 zł,
- w 2016 r. łącznie 24.611,71 zł, z tego z tytułu: premii kwartalnej 12.500 zł, dodatkowego wynagrodzenia rocznego 11.425,91 zł, ZFŚS 685,80 zł.

(dowód: akta kontroli str. 418-425)

Decyzją Dyrektora IBB zostały przyznane Zastępcom Dyrektora premie:

- za I kw. 2014 r. w wysokości 50% wynagrodzenia w dniu 10 marca 2014 r., za II kw. 2014 r. w wysokości 70% w dniu 16 czerwca 2014 r., za III kw. 2014 r. w wysokości 90% w dniu 8 września 2014 r. i za IV kw. 2014 r. w wysokości 80%,
- za I kw. 2015 r. w wysokości 50% wynagrodzenia w dniu 16 marca 2015 r., za II kw. 2015 r. w wysokości 100% w dniu 8 czerwca 2015 r., za III kw. 2015 r. w wysokości 80% w dniu 14 września 2015 r. i za IV kw. 2015 r. w wysokości 140% w dniu 7 grudnia 2015 r.,
- za I kw. 2016 r. w wysokości 60% wynagrodzenia w dniu 7 marca 2016 r., za II kw. 2016 r. w wysokości 70% w dniu 6 czerwca 2016 r., za III kw. 2016 r. w wysokości 70% w dniu 12 września 2016 r. i za IV kw. 2016 r. w wysokości 100% w dniu 5 grudnia 2016 r.,
- za I kw. 2017 r. w wysokości 35%, a za II kw. 2017 r. w wysokości 100% wynagrodzenia.

Informacja o przyznawaniu powyższych premii dla Zastępców Dyrektora, a także dla pracowników naukowych oraz administracyjnych znajdowała się na każdym wniosku kierowanym do Przewodniczącego Rady Kuratorów, a następnie do Przewodniczącego Rady Naukowej IBB.

(dowód: akta kontroli str. 436-437, 439-444, 447-448, 450-455, 458-459, 462-468, 470)

Główna księgowa w badanym okresie otrzymała następujące świadczenia:

- w 2014 r. łącznie 56.809,53 zł, z tego z tytułu: premii kwartalnej 34.818 zł, dodatkowego wynagrodzenia rocznego 9.662,97 zł, premii bilansowej 7.000 zł, ZFŚS 200 zł, ryczałtu samochodowego 5.128,56 zł,
- w 2015 r. łącznie 98.443,61 zł, z tego z tytułu: premii kwartalnej 45.850 zł, dodatkowego wynagrodzenia rocznego 10.039,44 zł, premii bilansowej 8.400 zł, ryczałtu samochodowego 5.174,17 zł, nagrody jubileuszowej 28.980 zł,

---

[21] Zgodnie z rozporządzeniem dot. wynagrodzenia promotora, przyznane pismem z dnia 22 marca 2016 r.

– w 2016 r. łącznie 80.205,29 zł, z tego z tytułu: premii kwartalnej 10.500 zł, dodatkowego wynagrodzenia rocznego 11.208,61 zł, premii bilansowej 9.000 zł, ryczałtu samochodowego 5.561,68 zł, odprawy emerytalnej 43.935 zł,
– w 2017 r. (styczeń-czerwiec) 2.963,20 zł z tytułu ryczałtu samochodowego.

Premie dla głównej księgowej zostały przyznane przez Dyrektora IBB:

– za I kw. 2014 r. w wysokości 50% wynagrodzenia w dniu 10 marca 2014 r., za II kw. 2014 r. w wysokości 70% w dniu 16 czerwca 2014 r., za III kw. 2014 r. w wysokości 90% w dniu 8 września 2014 r. i za IV kw. 2014 r. w wysokości 80%,
– za I kw. 2015 r. w wysokości 50% wynagrodzenia w dniu 16 marca 2015 r., za II kw. 2015 r. w wysokości 100% w dniu 8 czerwca 2015 r., za III kw. 2015 r. w wysokości 80% w dniu 14 września 2015 r. i za IV kw. 2015 r. w wysokości 140% w dniu 7 grudnia 2015 r.,
– za I kw. 2016 r. w wysokości 60% wynagrodzenia w dniu 7 marca 2016 r., za II kw. 2016 r. w wysokości 70% w dniu 6 czerwca 2016 r.

Zgody na wypłacenie premii bilansowej dla głównej księgowej, a także dla pracowników Działu Księgowości i jednej osoby niebędącej pracownikiem działu wyrażał Dyrektor IBB.

(dowód: akta kontroli str. 434-459, 462-463)

Ustalone nieprawidłowości i uwagi

1a. Premie kwartalne dla Dyrektora IBB nie mieściły się w katalogu świadczeń dodatkowych określonych w art. 11 ust. 1 ustawy o wynagradzaniu oraz w § 2 ust. 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 21 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowego wykazu świadczeń dodatkowych, które mogą być przyznane osobom kierującym niektórymi podmiotami prawnymi, oraz trybu ich przyznawania[22].

Ponadto premie kwartalne przyznawane były w latach 2014-2015 przez Przewodniczącego Rady Kuratorów Wydziału II Nauk Biologicznych i Rolniczych PAN, natomiast od 2016 r. przez Przewodniczącego Rady Naukowej IBB, co było niezgodne z § 3 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia z 2003 r.

Kwota nienależnego świadczenia wyniosła ogółem 425.175 zł.

(dowód: akta kontroli str. 393-400, 437, 440, 442, 444, 448, 451, 453, 455, 459, 463, 465, 467-468, 470)

1b. Dyrektor Instytutu przyznał Zastępcy Dyrektora ds. Naukowych, Zastępcom Dyrektora ds. Ogólnych, Zastępcy Dyrektora ds. Administracyjnych oraz głównej księgowej premie kwartalne, co naruszało postanowienia art. 11 ust. 1 ustawy o wynagradzaniu oraz § 2 ust. 1 rozporządzenia z 2003 r.

Kwota nienależnego świadczenia wyniosła ogółem 665.492,63 zł, w tym przyznana:

– Zastępcy Dyrektora ds. Naukowych Piotrowi Jonczykowi w łącznej wysokości 245.769 zł,
– Zastępcy Dyrektora ds. Ogólnych Jackowi Bardowskiemu, któremu Dyrektor IBB powierzył tę funkcję w okresie 2014-2015 w łącznej wysokości 151.470 zł,
– Zastępcy Dyrektora ds. Ogólnych Elżbiecie Kraszewskiej, której Dyrektor IBB powierzył tę funkcję na okres 2016-2017 w łącznej wysokości 76.508,95 zł,
– Zastępcy Dyrektora ds. Administracyjnych Agnieszce Kruszewskiej w łącznej wysokości 100.576,68 zł,
– głównej księgowej Grażynie Deba w łącznej wysokości 91.168 zł.

(dowód: akta kontroli str. 437, 440, 442, 444, 448, 451, 453, 455, 459, 463, 465, 467-468, 470)

---

22 Dz. U. Nr 14, poz. 139, dalej rozporządzenie z 2003 r.

1c. Dyrektor Instytutu w 2014 r., w 2015 r. i w 2017 r., a Zastępca Dyrektora ds. Naukowych w 2015 r. i w 2016 r., otrzymali nagrody za publikacje, co naruszało postanowienia art. 11 ust. 1 ustawy o wynagradzaniu oraz § 2 ust. 1 rozporządzenia z 2003 r. Ponadto przyznanie Dyrektorowi tych środków nastąpiło przez osobę do tego nieuprawnioną, tj. przez Przewodniczącego Rady Kuratorów Wydziału II Nauk Biologicznych i Rolniczych PAN, co stanowiło naruszenie § 3 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia z 2003 r.

Dyrektorowi IBB Piotrowi Zielenkiewiczowi wypłacono nagrodę za publikacje w łącznej wysokości 40.884,93 zł, natomiast Zastępcy Dyrektora ds. Naukowych Piotrowi Jonczykowi w łącznej wysokości 5.222,00 zł.

(dowód: akta kontroli str. 393, 395, 404, 406)

1d. Dyrektor Instytutu przyznawał głównej księgowej premie bilansowe, pomimo że świadczenie takie nie mieści się w katalogu świadczeń dodatkowych wskazanych w art. 11 ust. 1 ustawy o wynagradzaniu oraz § 2 ust. 1 rozporządzenia z 2003 r.

Kwota nienależnego świadczenia wypłacona w okresie 2014-2016 głównej księgowej Grażynie Deba z tytułu premii bilansowych wyniosła łącznie 24.400 zł.

(dowód: akta kontroli str. 426, 428, 430)

1e. Osobom kierującym Instytutem przyznano w okresie 2014-2016 dodatkowe wynagrodzenie roczne, pomimo że przepis art. 7 ustawy o wynagradzaniu stanowi, że nagroda z zakładowego funduszu nagród[23] im nie przysługuje.

Wypłata środków nastąpiła na podstawie postanowień § 12 regulaminu wynagradzania pracowników IBB, stanowiącego załącznik nr 1 do zarządzenia nr 15/2011 z dnia 1 stycznia 2011 r., w którym określono, że pracownik ma prawo do nagrody z funduszu nagród utworzonego zgodnie z zasadami określonymi w art. 85 ust. 3 pkt 6 ustawy o PAN, zwanej nagrodą z zysku. Pracownik nabywał prawo do nagrody z zysku w pełnej wysokości po przepracowaniu całego roku kalendarzowego. W regulaminie wynagradzania obowiązującym od września 2016 r. nagroda z funduszu nagród utworzonego zgodnie z zasadami określonymi w art. 85 ust. 3 pkt 6 ustawy o PAN, zwana jest dodatkowym wynagrodzeniem rocznym.

Wypłat środków dokonywano po zatwierdzeniu przez PAN rocznych sprawozdań finansowych IBB. O podjętej przez Zastępcę Dyrektora ds. Naukowych decyzji o wypłaceniu w 2015 r. Dyrektorowi Instytutu dodatkowego wynagrodzenia rocznego (po zatwierdzeniu sprawozdania IBB za rok 2014) został poinformowany Przewodniczący Rady Kuratorów Wydziału II Nauk Biologicznych i Rolniczych PAN. Po zatwierdzeniu sprawozdań finansowych IBB za rok 2015 i za rok 2016 decyzję o wypłaceniu dodatkowego wynagrodzenia rocznego podjęli Zastępca Dyrektora ds. Naukowych i Wiceprzewodniczący Rady Naukowej IBB.

Kwota nienależnie wypłaconego świadczenia wyniosła ogółem 225.706,62 zł, z tego wypłacona: Dyrektorowi Instytutu Piotrowi Zielenkiewiczowi łącznie 76.015,50 zł, Zastępcy Dyrektora ds. Naukowych Piotrowi Jonczykowi łącznie 50.857,21 zł, Zastępcy Dyrektora ds. Ogólnych Jackowi Bardowskiemu, któremu Dyrektor IBB powierzył tę funkcję w okresie 2014-2015 łącznie 32.669,33 zł, Zastępcy Dyrektora ds. Ogólnych Elżbiecie Kraszewskiej, której Dyrektor IBB powierzył tę funkcję na okres 2016-2017 łącznie 7.368,17 zł, Zastępcy Dyrektora ds. Administracyjnych Agnieszce Kruszewskiej łącznie 27.885,39 zł oraz głównej księgowej Grażynie Deba łącznie 30.911,02 zł.

(dowód: akta kontroli str. 296, 303-304, 393-431, 758-763)

1f. Osobom kierującym Instytutem wypłacany był ryczałt samochodowy, pomimo że przepisy art. 11 ust. 1 ustawy o wynagradzaniu oraz § 2 ust. 1 rozporządzenia z 2003 r.

---

[23] Zgodnie z art. 6 ustawy z dnia 12 grudnia 1997 r. o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym dla pracowników jednostek sfery budżetowej (Dz. U. z 2016 r. poz. 2217, ze zm.) ilekroć w przepisach prawa jest mowa o „nagrodzie z zakładowego funduszu nagród" oznacza to „dodatkowe wynagrodzenie roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej".

nie przewidują przyznania stałego świadczenia w postaci ryczałtu samochodowego za użytkowanie prywatnego samochodu do celów służbowych.

Kwota nienależnie wypłaconego świadczenia wyniosła ogółem 70.952,67 zł, z tego wypłacona: Dyrektorowi Instytutu Piotrowi Zielenkiewiczowi łącznie 16.912,48 zł, Zastępcy Dyrektora ds. Naukowych Piotrowi Jonczykowi łącznie 18.003,96 zł, Zastępcy Dyrektora ds. Ogólnych Jackowi Bardowskiemu, któremu Dyrektor IBB powierzył tę funkcję w okresie 2014-2015 łącznie 10.143,12 zł, Zastępcy Dyrektora ds. Administracyjnych Agnieszce Kruszewskiej łącznie 7.065,50 zł oraz głównej księgowej Grażynie Deba łącznie 18.827,61 zł.

Odnosząc się do kwestii opisanych w punktach 1a-1f Dyrektor Instytutu w wyjaśnieniu z dnia 21 lipca 2016 r. wskazał, że Instytutem kieruje dyrektor powołany przez Prezesa PAN. Nadzór nad Akademią oraz instytutami naukowymi sprawuje Prezes Rady Ministrów realizując ten nadzór w formie określonej w art. 5 ustawy o PAN. Ustawa o PAN w artykułach od 87 do 106 reguluje zasady zatrudnienia w jednostkach naukowych Akademii, stwierdzając w ostatnim z tych artykułów, że w sprawach nieuregulowanych przepisami ustawy stosuje się przepisy Kodeksu pracy. Stwierdzenie to koresponduje z art. 5 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy, który brzmi: Jeżeli stosunek pracy określonej kategorii pracowników regulują przepisy szczególne, przepisy kodeksu stosuje się w zakresie nieuregulowanym tymi przepisami. Powyższe dowodzi, że ustawa o PAN jest aktem prawnym o charakterze szczególnym w stosunku do innych ustaw i nie uwzględnia w swojej treści, aby w zakresie wynagrodzenia miały zastosowanie ograniczenia zawarte w ustawie z dnia 3 marca 2000 r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi. Gdyby nawet przyjąć, że ustawa wymieniona wyżej ma ograniczone zastosowanie do osób kierujących Instytutem w zakresie art. 5, tj. świadczenia pracy związanej z zarządzaniem Instytutem, to należy wykluczyć, aby rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie szczegółowego wykazu świadczeń dodatkowych, które mogą być przyznane osobom kierującym niektórymi podmiotami prawnymi oraz trybu i przyznawania z dnia 21 stycznia 2003 r. uchylało prawa pracownicze zagwarantowane w innych ustawach.

(dowód: akta kontroli str. 1188,1190-1191)

2. Dyrektorowi Instytutu wypłacono w 2016 r. nagrodę jubileuszową w sposób nieuprawniony, tj. bez uprzedniego przyznania takiego świadczenia przez właściwy organ, co było niezgodne z § 3 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia z 2003 r.

   Nagroda jubileuszowa z tytułu 35-lecia pracy zawodowej przyznana została przez Piotra Jonczyka Zastępcę Dyrektora ds. Naukowych w IBB.

   Wskutek powyższego wypłacono Dyrektorowi IBB Piotrowi Zielenkiewiczowi nienależne świadczenie w wysokości 57.250 zł.

   (dowód: akta kontroli str. 397, 471-474)

   Dyrektor Instytutu w wyjaśnieniu z dnia 21 lipca 2016 r. wskazał, że nagrody jubileuszowe pracowników PAN, w tym osób pełniących funkcje kierownicze, reguluje art. 98 ustawy o PAN. Według tego przepisu wypłata nagrody jubileuszowej jest obligatoryjna i następuje bez konieczności „przyznania" przez Prezesa Akademii, który nie jest osobą właściwą „w sprawach czynności z zakresu prawa pracy". Wyjaśniający nadmienił, że w latach 2001, 2006 i 2011 również otrzymał nagrodę jubileuszową zgodnie z postanowieniami art. 98 ust. 2 ustawy o PAN.

   (dowód: akta kontroli str. 1189, 1192)

3. Zastępcy Dyrektora ds. Naukowych wypłacono nagrodę jubileuszową powyżej limitów wynikających z art. 11 ust. 2 ustawy o wynagradzaniu, a jednocześnie w nieprawidłowej kwocie, tj. uwzględniającej wysokość przyznanych niezgodnie z art. 11 ust. 1 ustawy o wynagradzaniu oraz z § 2 ust. 1 rozporządzenia z 2003 r. premii kwartalnych.

   Wysokość wypłaconej we wrześniu 2016 r. nagrody jubileuszowej z tytułu 40-lecia pracy zawodowej wyniosła 52.346,25 zł. Do obliczenia wysokości nagrody jubileuszowej przyjęto wysokość miesięcznego wynagrodzenia w kwocie 10.755 zł oraz 1/12 premii

w kwocie 6.693,75 zł (17.447,75 zł x 300% = 52.346,25 zł). Maksymalna wartość świadczeń dodatkowych w 2016 r. nie mogła przekroczyć kwoty 51.364,68 zł, tj. dwunastokrotności przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w czwartym kwartale roku poprzedniego, ogłoszonej przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego.

Wskutek powyższego wypłacono Zastępcy Dyrektora ds. Naukowych Piotrowi Jonczykowi świadczenie w części nienależnej w wysokości 20.081,25 zł.

(dowód: akta kontroli str. 406, 471, 477-479)

4. Zastępcy Dyrektora ds. Ogólnych w 2017 r. wypłacono nagrodę jubileuszową w nieprawidłowej kwocie, tj. uwzględniając wysokość przyznanych niezgodnie z art. 11 ust. 1 ustawy o wynagradzaniu oraz z § 2 ust. 1 rozporządzenia z 2003 r. premii kwartalnych.

   Wysokość wypłaconej w maju 2017 r. nagrody jubileuszowej z tytułu 45-lecia pracy zawodowej wyniosła 51.600 zł. Do obliczenia wysokości nagrody jubileuszowej przyjęto wysokość miesięcznego wynagrodzenia w kwocie 8.775 zł oraz 1/12 premii w kwocie 4.125 zł (12.900 zł x 400% = 51.600 zł).

   Wskutek powyższego wypłacono Zastępcy Dyrektora ds. Ogólnych Elżbiecie Kraszewskiej świadczenie w części nienależnej w wysokości 16.500 zł.

   (dowód: akta kontroli str. 414-416, 480-481)

5. Głównej księgowej wypłacono nagrodę jubileuszową w nieprawidłowej kwocie, tj. uwzględniając wysokość przyznanych niezgodnie z art. 11 ust. 1 ustawy o wynagradzaniu oraz z § 2 ust. 1 rozporządzenia z 2003 r. premii kwartalnych.

   Wysokość wypłaconej w maju 2015 r. nagrody jubileuszowej z tytułu 40-lecia pracy zawodowej wyniosła 28.980 zł. Do obliczenia wysokości nagrody jubileuszowej przyjęto wysokość miesięcznego wynagrodzenia w kwocie 6.615 zł oraz 1/12 premii w kwocie 3.045 zł (9.660 zł x 300% = 28.980 zł).

   Wskutek powyższego wypłacono głównej księgowej Grażynie Deba świadczenie w części nienależnej w wysokości 9.135 zł.

   (dowód: akta kontroli str. 428, 475-476)

   Odnosząc się do kwestii opisanych w punktach 3-5 Dyrektor Instytutu w wyjaśnieniu z dnia 21 lipca 2016 r. wskazał, że świadczenia wynikają z obowiązujących w Instytucie regulaminów wynagradzania oraz statutu z 2011 r.

   (dowód: akta kontroli str. 1189, 1191-1192)

6. Głównej księgowej wypłacono odprawę emerytalną obliczoną w nieprawidłowej kwocie, tj. z uwzględnieniem premii przyznanych niezgodnie z art. 11 ust. 1 ustawy o wynagradzaniu oraz z § 2 ust. 1 rozporządzenia z 2003 r.

   Na podstawie art. 99 ustawy o PAN głównej księgowej w związku z przejściem na emeryturę wypłacono jednorazową odprawę w wysokości trzymiesięcznego wynagrodzenia obliczonego według zasad obowiązujących przy ustalaniu ekwiwalentu pieniężnego za urlop wypoczynkowy. Wysokość wypłaconej w czerwcu 2016 r. odprawy wyniosła 43.935 zł. Do obliczenia wysokości odprawy przyjęto wysokość miesięcznego wynagrodzenia w kwocie 9.940 zł oraz 1/12 premii w kwocie 4.705 zł (56.460 zł : 12 miesięcy = 4.705 zł).
   Wskutek powyższego wypłacono głównej księgowej Grażynie Deba odprawę w części nienależnej w wysokości 14.115 zł.

   (dowód: akta kontroli str. 430, 483-484)

   Dyrektor Instytutu w wyjaśnieniu z dnia 21 lipca 2016 r. podał, że główna księgowa otrzymała odprawę emerytalną w oparciu o obowiązujące przepisy prawa, z tym że po otrzymaniu pisma NIK polecił sprawdzenie prawidłowości wyliczenia tej odprawy.

   (dowód: akta kontroli str. 1189, 1192)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie przyznanie świadczeń dodatkowych dla osób kierujących Instytutem innych niż wynikające z ustawy o wynagradzaniu, tj. premii kwartalnych dla Dyrektora IBB (przyznanych przez osoby do tego nieuprawnione, tj. Przewodniczącego Rady Kuratorów Wydziału II Nauk Biologicznych i Rolniczych PAN, a następnie przez Przewodniczącego Rady Naukowej IBB) w łącznej wysokości 425.175 zł, przyznanych przez Dyrektora IBB premii kwartalnych dla Zastępców Dyrektora oraz głównej księgowej w łącznej wysokości 665.492,63 zł, przyznanych przez Przewodniczącego Rady Kuratorów Wydziału II Nauk Biologicznych i Rolniczych PAN nagród za publikacje dla Dyrektora IBB oraz Zastępcy Dyrektora ds. Naukowych w łącznej wysokości 46.106,93 zł, stałego świadczenia w postaci ryczałtu samochodowego za użytkowanie prywatnego samochodu do celów służbowych w łącznej wysokości 70.952,67 zł, premii bilansowych dla głównej księgowej w łącznej wysokości 24.400 zł oraz dodatkowego wynagrodzenia rocznego w łącznej wysokości 225.706,62 zł.

Ponadto dwojgu Zastępcom Dyrektora oraz głównej księgowej wypłacono nagrody jubileuszowe (a dodatkowo głównej księgowej odprawę emerytalną) w nieprawidłowej kwocie uwzględniającej przyznane premie kwartalne, co skutkowało wypłatą świadczeń w części nienależnej w łącznej wysokości 59.831,25 zł. Jednocześnie wskutek błędnie naliczonej wysokości nagrody jubileuszowej Zastępcy Dyrektora ds. Naukowych przekroczyła ona limit określony w art. 11 ust. 2 ustawy o wynagradzaniu. Poza tym wypłata nagrody jubileuszowej dla Dyrektora IBB nastąpiła bez uprzedniego przyznania takiego świadczenia przez właściwy organ, w rezultacie czego Dyrektor IBB otrzymał nienależne świadczenie w kwocie 57.250 zł.

3.3. Przyznawanie nagrody rocznej dyrektorowi, zastępcom dyrektora i głównemu księgowemu Instytutu

Opis stanu faktycznego

W okresie objętym kontrolą Dyrektorowi IBB nie były przyznawane nagrody roczne przez Prezesa PAN.

W 2017 r. Dyrektor Instytutu przyznał nagrodę roczną w wysokości trzykrotności przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w roku poprzedzającym przyznanie nagrody Zastępcy Dyrektora ds. Administracyjnych oraz głównej księgowej. Ww. osobom przyznano odpowiednio: 29.820 zł oraz 29.650,56 zł. Przyznanie nagród nastąpiło po zatwierdzeniu przez Radę Naukową sprawozdania z działalności IBB za 2016 r.

(dowód: akta kontroli str. 485, 757)

Ustalone nieprawidłowości i uwagi

1. Zastępcy Dyrektora ds. Administracyjnych przyznano nagrodę roczną w wysokości wyższej niż wynikająca z przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w/w osoby w roku poprzedzającym przyznanie nagrody, co stanowiło naruszenie art. 10 ust. 7 ustawy o wynagradzaniu.

   Wysokość przyznanej w 2017 r. nagrody rocznej wyniosła 29.820 zł. Do obliczenia wysokości nagrody przyjęto, że przeciętne miesięczne wynagrodzenie Agnieszki Kruszewskiej Zastępcy Dyrektora ds. Administracyjnych w 2016 r. wyniosło 9.940 zł. Przy wyliczeniu wielkości nagrody nie uwzględniono, że w okresie styczeń-kwiecień 2016 r. miesięczne wynagrodzenie ww. osoby wynosiło 7.275 zł. Do obliczenia przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w 2016 r. należało więc przyjąć następujące wielkości: 4 x 7.275 zł + 8 x 9.940 zł = 29.100 zł +79.520 zł = 108.620 zł : 12 miesięcy, co daje kwotę 9.051,67 zł. Trzykrotność nagrody rocznej wynosić powinna 27.155,01 zł. Wysokość nagrody rocznej została więc zawyżona o kwotę 2.664,99 zł.

   (dowód: akta kontroli str. 422-424)

   W wyjaśnieniach z dnia 21 lipca 2017 r. Dyrektor IBB podał, że przyznanie nagrody rocznej Zastępcy Dyrektora ds. Administracyjnych za rok 2016 nastąpiło po zatwierdzeniu sprawozdania finansowego za rok ubiegły przez Prezesa PAN. Przyjęto za podstawę obliczenia wysokości nagrody wysokość wynagrodzenia po zmianie warunków płacy Agnieszki Kruszewskiej z dniem 1 maja 2016 r.

   (dowód: akta kontroli str. 1189, 1191)

NIK nie kwestionuje, że przyznanie nagrody nastąpiło po zatwierdzeniu sprawozdania. Natomiast przepisy w sposób jednoznaczny określają jaką wysokość wynagrodzenia należy przyjąć do wyliczeń.

2. Dyrektor Instytutu przyznał nagrodę roczną głównej księgowej niezgodnie z art. 10 ust. 1b rozporządzenia z 2003 r., który warunkuje jej przyznanie osobie, która zajmowała stanowisko przez cały rok obrotowy.

   Główna księgowa Grażyna Deba z dniem 29 czerwca 2016 r. rozwiązała umowę o pracę na mocy porozumienia stron, natomiast ponowne nawiązanie stosunku pracy nastąpiło z dniem 1 lipca 2016 r. Nienależnie wypłacone świadczenie wyniosło 29.650,56 zł.

   (dowód: akta kontroli str. 482-484)

   W wyjaśnieniu z dnia 21 lipca 2016 r. Dyrektor Instytutu przyznał, że błędnie głównej księgowej naliczono i wypłacono nagrodę roczną za rok 2016, ponieważ nie była ona zatrudniona przez cały rok obrotowy, o którym w treści ustawy. Dyrektor IBB polecił przeprowadzenie ponownego naliczenia, stosownie do przepisów regulujących dodatkowe świadczenia należne dla pracowników, w tym nagrodę roczną – stosownie do art. 85 ustawy o PAN.

   (dowód: akta kontroli str. 1189, 1191)

   NIK zauważa, że nagroda roczna jest dodatkowym i nieobligatoryjnym wynagrodzeniem, które może zostać przyznane po spełnieniu ściśle określonych przesłanek. Przepisy ustawy nie dozwalają na proporcjonalne – w stosunku do przepracowanego czasu – przyznanie nagrody rocznej. Niezajmowanie stanowiska przez cały rok obrotowy wyklucza więc jej przyznanie.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie przyznanie głównej księgowej nagrody rocznej w wysokości 29.650,56 zł, pomimo że nie zajmowała ona stanowiska przez cały rok obrotowy, a Zastępcy Dyrektora ds. Administracyjnych – przyznanie nagrody rocznej w wysokości wyższej o 2.664,99 zł niż wynikająca z przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego tej osoby w roku poprzedzającym przyznanie nagrody.

3.4. Wypłacanie dyrektorowi, zastępcom dyrektora i głównemu księgowemu Instytutu wynagrodzenia miesięcznego, świadczeń dodatkowych i nagrody rocznej oraz ewentualnych innych form wynagradzania

Opis stanu faktycznego

Zgodnie z zasadami obowiązującymi w Instytucie, wynagrodzenia były wypłacane z dołu, raz w miesiącu, nie później jednak niż w ostatnim dniu roboczym miesiąca, za które wypłacane było wynagrodzenie.

Wypłaty wynagrodzeń pracownikom Instytutu realizowane były na podstawie list płac, po ich sporządzeniu i zatwierdzeniu przez głównego księgowego i dyrektora Instytutu oraz były księgowane w okresach, których dotyczyły.

(dowód: akta kontroli str. 765-1050)

W Instytucie obowiązuje wprowadzony zarządzeniem nr 10/2016 Dyrektora Instytutu z dnia 16 sierpnia 2016 r. Regulamin pracy. Regulamin ten uchylił obowiązujący Regulamin pracy z dnia 19 sierpnia 1996 r. (z aneksem z 2007 r.). Od 2007 r. w Instytucie zniesiono obowiązek podpisywania listy obecności. Pracownik zobowiązany jest potwierdzić przybycie do pracy przez zgłoszenie tego faktu w sposób przyjęty w danej jednostce organizacyjnej. Przełożeni przekazują do Działu Spraw Pracowniczych informacje o nieobecności pracownika. Nie stwierdzono przypadków wypłaty wynagrodzenia za czas niewykonywania pracy.

(dowód: akta kontroli str. 12-49)

W Instytucie przyjęto w 2006 r. do stosowania Regulamin Kontroli Finansowej, który w trakcie kontroli został zaktualizowany zarządzeniem Dyrektora IBB nr 9/2017 z dnia 7 lipca 2017 r. Zgodnie z regulaminami wszystkie operacje finansowe i gospodarcze są rzetelnie dokumentowane, a kluczowe obowiązki dotyczące zatwierdzania (autoryzacji), realizacji i rejestrowania (księgowania) operacji finansowych, gospodarczych i innych

zdarzeń są rozdzielone pomiędzy różnych pracowników, z uwzględnieniem obowiązków i odpowiedzialności głównego księgowego Instytutu określonych w przepisach prawa.

(dowód: akta kontroli str. 259-286)

Ustalone nieprawidłowości i uwagi

1. Na 12 rachunkach wystawionych przez zleceniobiorców przed wypłatą wynagrodzenia nie potwierdzono podpisem dokonania sprawdzenia pod względem formalnym i rachunkowym, co było niezgodne z art. 21 ust. 1 pkt 6 uor, który stanowi, że dowód księgowy powinien zawierać co najmniej stwierdzenie sprawdzenia i zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych przez wskazanie miesiąca oraz sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacja), podpis osoby odpowiedzialnej za te wskazania.

   Dotyczyło to następujących rachunków:
   - do umowy nr 1413/13 – częściowy za miesiąc marzec na kwotę 24.000 zł,
   - do umowy nr 757/14 – częściowy za miesiąc czerwiec na kwotę 24.000 zł,
   - do umowy nr 484/14 – częściowy za miesiąc marzec na kwotę 18.000 zł,
   - do umowy nr 484/14 – częściowy za miesiąc czerwiec na kwotę 18.000 zł,
   - do umowy nr 877/13 – końcowy za miesiąc luty na kwotę 4.554 zł,
   - do umowy nr 944/15 – częściowy za miesiąc sierpień na kwotę 10.250 zł,
   - do umowy nr 627/14 – częściowy za miesiąc maj na kwotę 4.554 zł,
   - do umowy nr 557/14 – końcowy na kwotę 1.450,90 zł,
   - do umowy nr 434/16 – końcowy na kwotę 1.078 zł,
   - do umowy nr 634/16 – końcowy na kwotę 1.078 zł,
   - do umowy nr 778/14 – końcowy na kwotę 8.318,26 zł,
   - do umowy nr 928/15 – końcowy na kwotę 9.950 zł.

   (dowód: akta kontroli str. 599, 604, 609, 611, 616, 621, 630, 654, 666, 671, 692, 709)

   Zgodnie z regulaminem z 2006 r. w zakresie rachunków wykonawców umów zlecenia i o dzieło w zakresie kontroli formalnej rachunkowej odpowiedzialna była główna księgowa lub kierownik działu księgowości lub upoważniony pracownik działu księgowości.

   (dowód: akta kontroli str. 271)

   W wyjaśnieniu z dnia 28 lipca 2017 r. Dyrektor IBB podał, że wymienione dowody zostały skontrolowane pod względem formalnym i rachunkowym o czym świadczy wpis kwoty brutto i wysokość kosztów uzyskania. Brak podpisu powstał w wyniku niedopatrzenia przez osobę dokonującą kontroli. W celu zapobieżenia w przyszłości podobnej sytuacji Dyrektor polecił dokonywanie wszelkich weryfikacji oraz składania podpisów przez osoby upoważnione na wskazanych dokumentach przed dokonaniem płatności na ich podstawie.

   (dowód: akta kontroli str. 1195, 1198)

2. W Instytucie dokonano wypłaty dwóch nagród jubileuszowych: Dyrektorowi IBB oraz Zastępcy Dyrektora ds. Naukowych przed dniem, w którym nabyli oni do nich prawo.

   Termin nabycia prawa do nagrody jubileuszowej przez Dyrektora IBB Piotra Zielenkiewicza przypadał na dzień 1 lipca 2016 r., wypłata nagrody jubileuszowej nastąpiła w dniu 28 czerwca 2016 r. Termin nabycia prawa do nagrody jubileuszowej przez Zastępcę Dyrektora ds. Naukowych Piotra Jonczyka przypadał na dzień 1 października 2016 r. Wypłata nagrody jubileuszowej nastąpiła w dniu 28 września 2016 r.

   (dowód: akta kontroli str. 397, 406, 471, 829, 837)

   W wyjaśnieniu z dnia 28 lipca 2017 r. Dyrektor IBB podał, że w 2012 r. nastąpiła w Instytucie zmiana programu kadrowo-płacowego. Poprzednio użytkowany w Instytucie program osobom, które nabywały prawa do nagrody jubileuszowej wypadające na ostatni dzień miesiąca kwalifikował do wypłaty nagrody w miesiącu następnym. W obecnie funkcjonującym programie kadrowo-płacowym wymienione osoby oraz pozostali pracownicy Instytutu nabywają prawo do wypłaty nagrody jubileuszowej w miesiącu, w którym ono powstaje.

(dowód: akta kontroli str. 1196, 1198, 1230-1233)

W ocenie NIK przedłożone z 2011 r. wykazy pracowników prawidłowo, tj. zgodnie z datą zatrudnienia, wskazywały miesiąc, w którym przypadnie jubileusz pracy. W obecnym programie płacowo-księgowym natomiast błędnie wykazano datę jubileuszu, co skutkowało przypisaniem ww. osób do „Zestawień pracowników do nagrody jubileuszowej" w czerwcu i wrześniu 2016 r.

Ocena cząstkowa

Pracownicy Działu Księgowości nie dokonali potwierdzenia sprawdzenia pod względem formalnym i rachunkowym 12 rachunków przed dokonaniem wypłaty wynagrodzenia oraz dokonali wypłaty dwóch nagród jubileuszowych przed terminem, w którym te osoby nabyły do tego prawo. Natomiast dokonywanie wypłat wynagrodzeń pracownikom Instytutu następowało w terminie wynikającym z regulaminu pracy, na podstawie list płac prawidłowo sporządzonych i zatwierdzonych.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli[24], wnosi o:

1) dokonanie przez Dyrektora IBB Piotra Zielenkiewicza zwrotu na rzecz Instytutu faktycznie wypłaconych środków uzyskanych z tytułu nienależnych świadczeń w łącznej wysokości 616.237,91 zł brutto (w tym 76.015,50 zł na zakładowy fundusz nagród) ,
2) spowodowanie zwrotu na rzecz Instytutu przez zastępców dyrektora i główną księgową faktycznie wypłaconych środków uzyskanych z tytułu nienależnych świadczeń, tj.:
   - przez Zastępcę Dyrektora ds. Naukowych Piotra Jonczyka w łącznej kwocie 339.933,42 zł brutto (w tym 50.857,21 zł na zakładowy fundusz nagród),
   - przez Zastępcę Dyrektora ds. Ogólnych Jacka Bardowskiego, któremu Dyrektor IBB powierzył tę funkcję w okresie 2014-2015 w łącznej kwocie 194.282,45 zł brutto (w tym 32.669,33 zł na zakładowy fundusz nagród),
   - przez Zastępcę Dyrektora ds. Ogólnych Elżbietę Kraszewską, której Dyrektor IBB powierzył tę funkcję w okresie 2016-2017 w łącznej kwocie 100.377,12 zł brutto (w tym 7.368,17 zł na zakładowy fundusz nagród),
   - przez Zastępcę Dyrektora ds. Administracyjnych Agnieszkę Kruszewską w łącznej kwocie 138.192,56 zł brutto (w tym 27.885,39 zł na zakładowy fundusz nagród),
   - przez główną księgową Grażynę Deba w łącznej kwocie 218.207,19 zł brutto (w tym 30.911,02 zł na zakładowy fundusz nagród),
3) zwiększenie nadzoru nad Działem Księgowości w zakresie wykonywania ich obowiązków określonych ustawą o rachunkowości oraz w regulaminie kontroli finansowej IBB.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach: jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ust. 1 i 2 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Departamentu Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego Najwyższej Izby Kontroli.

---

[24] Dz. U. z 2017 r. poz. 524, dalej: ustawa o NIK.

Obowiązek poinformowania NIK o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, dnia 16 października 2017 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Nauki, Oświaty
i Dziedzictwa Narodowego

Dyrektor
Piotr Prokopczyk

.....
podpis